Rozważania Biblijne

– XXVII Niedziela zwykła –

Pierwsze czytanie – z ksiegi Izajasza 5,1-7

Chcę zaśpiewać memu Przyjacielowi pieśń o Jego miłości ku swojej winnicy! Przyjaciel mój miał winnicę na żyznym pagórku. Otóż okopał ją i oczyścił z kamieni i zasadził w niej szlachetną winorośl; pośrodku niej zbudował wieżę, także i tłocznię w niej wykuł. I spodziewał się, że wyda winogrona, lecz ona cierpkie wydała jagody. Teraz więc, o mieszkańcy Jeruzalem i mężowie z Judy, rozsądźcie, proszę, między Mną a między winnicą moją. Co jeszcze miałem uczynić winnicy mojej, a nie uczyniłem w niej? Czemu, gdy czekałem, by winogrona wydała, ona cierpkie dała jagody? Więc dobrze! Pokażę wam, co uczynię winnicy mojej: rozbiorę jej żywopłot, by ją rozgrabiono; rozwalę jej ogrodzenie, by ją stratowano. Zamienię ją w pustynię, nie będzie przycinana ni plewiona, tak iż wzejdą osty i ciernie. Chmurom zakażę spuszczać na nią deszcz. Otóż winnicą Pana Zastępów jest dom Izraela, a ludzie z Judy szczepem Jego wybranym. Oczekiwał On tam sprawiedliwości, a oto rozlew krwi, i prawowierności, a oto krzyk grozy.

“*Przyjaciel mój miał winnicę na żyznym pagórku. Otóż okopał ją i oczyścił z kamieni i zasadził w niej szlachetną winorośl; pośrodku niej zbudował wieżę, także i tłocznię w niej wykuł.”*

- W Izraelu, winnica jest czyms bardzo cennym. Wszyscy wiedza, ile pracy i cierpliwosci wymaga praca w niej.

Czytany dzis fragment, z ksiegi Izajasza, ma forme piesni wychwalajacej troske gospodarza o swoja winnice. Z biegiem czasu, stala sie ona piesnia weselna, zachecajaca pana mlodego, by troszczyl sie o swa zone, jak gospodarz troszczy sie o winnice.

Izajasz cytuje te piesn, by mowic o Przymierzu Boga ze swoim ludem. Sam odczytuje i tlumaczy jej symbolike:

- “*winnicą Pana Zastępów* jest dom Izraela*, a* ludzie z Judy *“szczepem Jego wybranym.”* Oczekiwanym dojrzalym winogronem jest sprawiedliwosc i prawosc.

Izajasz mowi tez o niedobrym winogronie (cierpkim owocu), ktorym jest “*rozlew krwi i prawowierności,”* oraz *“krzyk grozy.”*

“Biada tym, którzy przydają dom do domu, przyłączają rolę do roli, tak iż nie ma wolnego miejsca; i wy sami mieszkacie w środku kraju.”

- Chodzi tu o egoistyczne dazenie do wzbogacenia sie.

> *“Biada tym, którzy rychło wstając rano szukają sycery, zostają do późna w noc, [bo] wino ich rozgrzewa. Nic, tylko harfy i cytry, bębny i flety, i wino na ich ucztach. O sprawę Pana nie dbają ani nie baczą na dzieła rąk Jego.” (Iz 5, 11-12)*

- Izajasz pisze tu o beztrosce bogatych, ktora unieszczesliwia ludzi biednych.

Jeszcze gorsze jest wypaczenie sprawiedliwosci: *“ Biada tym, którzy zło nazywają dobrem, a dobro złem, którzy zamieniają ciemności na światło, a światło na ciemności, którzy przemieniają gorycz na słodycz, a słodycz na gorycz! … Biada tym, którzy się uważają za mądrych i są sprytnymi we własnym mniemaniu! Biada tym, którzy są bohaterami w piciu wina i dzielni w mieszaniu sycery. Tym, którzy za podarek uniewinniają winnego, a sprawiedliwego odsądzają od prawa.” (Iz 5, 20-23)*

Gospodarz, ktorego praca w winnicy nie przynosi wystarczajacej zaplaty, dochodzi do wniosku, ze ziemia jest niezbyt urodzajna i opuszcza ja. Jak mowi Izajasz, szybko zarosna ja osty i ciernie…

Kiedy czlowiek oddala sie od drogi wiernosci Przymierzu i Przykazaniom, zaczyna bladzic. Wowczas on, ktory zostal stworzony by byc szczesliwym i wolnym, wchodzi pod “jarzmo” egoizmu oraz wszelkich wad. Jest wowczas, jak opuszczona winnica, wystawiona na pastwe dzikich zwierzat…

W czasach Izajasza, byla bardzo rozpowszechniona idolatria. Panowalo tez przekonanie, ze Bog karze za zle postepowanie

Izajasz podkresla, ze instnieje tylko jeden Bog i ze, lud Izraela powinnien zwracac sie do Niego w kazdej potrzebie. Tlumaczy tez, ze Bog jest ponad ludzka niesprawiedliwoscia.

- Po Potopie, Noe stal sie pierwszym gospodarzem winnicy, a krzew winny byl pierwszym uprawianym drzewem – pierwszym znakiem zycia cywilizacji i nastania pokoju: *„Noe był rolnikiem i on to pierwszy zasadził winnicę….“* ***(Rodz 9, 20)***

- W czasie drogi przez pustynie, zmeczeni ludzie szemrali przeciwko Mojzeszowi*: „Dlaczegoście wywiedli nas z Egiptu i przyprowadzili na to nędzne miejsce, gdzie nie można siać, nie ma drzew figowych ani winorośli, ani drzewa granatowego, a nawet nie ma wody do picia?»* ***(Lb 20, 5)***

- Gdy Mojzesz wyslal ludzi, by zbadali kraj Kananejski - ziemie obiecana im przez Boga - byli mile zaskoczeni, widzac bogactwo winnic. A bylo to w czasie winobrania : „*Przybyli aż do doliny Eszkol. Tam odcięli gałąź krzewu winnego razem z winogronami i ponieśli ją we dwóch na drągu; do tego [zabrali] jeszcze nieco jabłek granatu i fig. Miejsce to nazwano doliną Eszkol, ze względu na winogrona, które tam Izraelici odcięli.“ (Lb 13, 23-24)*

- Odtad, zawsze gdy mowi sie o czasie szczescia i urodzaju, cytuje sie slowa z pierwszej ksiegi krolewskiej: *„Dlatego też przez wszystkie dni Salomona Juda i Izrael mieszkali bezpiecznie, każdy pod swoją winoroślą i pod swoim drzewem figowym, od Dan do Beer-Szeby.“* ***(1Krl 5,5)***

- Kiedy jest mowa sie o krolowaniu Boga w przyszlosci, o Jego krolestwie pokoju i sprawiedliwosci, cytuje sie slowa proroka Micheasza: *„Naród przeciwko narodowi nie podniesie miecza, nie będą się więcej zaprawiać do wojny, lecz każdy będzie siadywał pod swą winoroślą i pod swym drzewem figowym; i nie będzie tego, kto by niepokoił, bo usta Pana Zastępów przemówiły.“* ***(Mi 4,4)***

Psalm 80, 9.12-16.19-20

Przeniosłeś z Egiptu winorośl i
zasadziłeś ją wygnawszy pogan.
Rozpostarła swe pędy aż do Morza,
aż do Rzeki swe latorośle.

Dlaczego zburzyłeś jej ogrodzenie i
każdy przechodzień zrywa jej grona?
Niszczy ją dzik leśny i obgryzają
polne zwierzęta.

Powróć, Boże Zastępów, wejrzyj z nieba,
spójrz i nawiedź tę winorośl. I chroń to, co
zasadziła Twoja prawica, latorośl, którą
umocniłeś dla siebie.

Już więcej nie odwrócimy się od Ciebie, daj
nam nowe życie, a będziemy Cię chwalili.
Odnów nas, Panie, Boże Zastępów, i
rozjaśnij nad nami swoje oblicze, a będziemy
zbawieni.

- Nie wiadomo, do jakich konkretnych zdarzen nawiazuje ten psalm. Nie mozna wiec okreslic jego dokladnej daty powstania.

Psalm 80, w calosci jest kantykiem podzielonym na cztery zwrotki i cztery refreny. Zwrotki opowiadaja historie Izraela: winnicy wybranej przez Boga i wiezionej w Egipcie. Jego refrenem sa slowa prosby o przebaczenie: „*Odnów nas, Panie, Boże Zastępów,i rozjaśnij nad nami swoje oblicze,a będziemy zbawieni.“* Werset 20 jest tez tlumaczony inaczej:

- *„Panie, Boże Zastępów, odnów nas i ukaż Twe pogodne oblicze, abyśmy doznali zbawienia.“*
- *„Panie, Boże Zastępów,* ***daj nam powrocic do Ciebie*** *i ukaż Twe pogodne oblicze, abyśmy doznali zbawienia.“*

  „daj nam powrocic do Ciebie‘, znaczy***:*** pomoz nam sie nawrocic

Ten refren przypomina, ze nawrocenie czlowieka jest jednoczesnie dzielem Bozym i ludzkim – czlowiek dotkniety laska Ducha Swietego, zawraca ze zlej drogi.

- Spiewany dzis psalm, jest doskonalym echem do pierwszego czytania
- Lud Izraela jest tu porownany do winnicy, ktorej Rolnikiem jest sam Bog. Zrobil wszystko, by przyniosla owoc ale plony sie nie udaly, bo zaden owoc nie dojrzal…

- *“Chcę zaśpiewać memu Przyjacielowi pieśń o Jego miłości ku swojej winnicy!Przyjaciel mój miał winnicę na żyznym pagórku. Otóż okopał ją i oczyścił z kamieni i zasadził w niej szlachetną winorośl; pośrodku niej zbudował wieżę, także i tłocznię w niej wykuł. I spodziewał się, że wyda winogrona, lecz ona cierpkie wydała jagody.” (Iz 5,1-2)*

  Rolnik wpada w zlosc *“Więc dobrze! Pokażę wam, co uczynię winnicy mojej: rozbiorę jej żywopłot, by ją rozgrabiono; rozwalę jej ogrodzenie, by ją stratowano. Zamienię ją w pustynię, nie będzie przycinana ni plewiona, tak iż wzejdą osty i ciernie. Chmurom zakażę spuszczać na nią deszcz». (Iz5, 5-6)*

Historia winnicy to historia Izraela. Kiedy spiewano ten psalm w Swiatyni Jerozolimskiej, wszyscy doskonale rozumieli te metafore. Byl to czas okupacji a “dzikie zwierzeta” symbolizuja owczesnego okupanta, ktory niszczyl kraj : *« chroń tę, którą zasadziła Twa prawica, <latorośl, którą umocniłeś dla siebie>. Ci, którzy ją spalili ogniem i wycięli, niech zginą od grozy Twojego oblicza!”(wersety 16-17)*

Dzisiejsze pierwsze czytanie i psalm przedstawiaja obraz kazacego Boga. Bardzo waznym jest pamietac, ze w ciagu wiekow, wolno i stopniowo odkrywano Boga. Jego obraz wyrazony w psalmie 80-tym, jest wyrazem owczesnego stanu tego odkrywania: uwazano wowczas, ze wszystko pochodzi od Niego - szczescie i rowniez nieszczescia. Ta koncepcja zmieni sie duzo pozniej w historii Starego Testamentu. Wiele wiekow uplynie, zanim czlowiek zrozumie, ze Bog szanuje jego wolnosc i nie kieruje wszystkimi zdarzeniami historii.

POLSKA MISJA KATOLICKA

STRASBOURG

Polska Misja Katolicka w Strasburgu

ks. Ryszard Górski

Parafia Notre Dame de Lourdes

9, rue du Hohwald 67000 Strasbourg

☎ **+33 3 88 32 31 60**